

особистості, здатної «прийняти на себе моральну відповідальність перед суспільством за себе, за інших, за справу». Отже, нова соціокультурна ситуація й суспільні вимоги до особистості, якій доведеться функціонувати в їх системі, зумовлюють нові цілі, функції, дидактичні принципи й педагогічні технології.

Отож, роблячи висновки з досвіду роботи, можна сказати: знання, вміння, навички набуті в дитинстві – це коріння; чим воно міцніше – тим впевненіше почувається людина в житті.

Формування бережливого ставлення до особистих речей: одягу, іграшок, книжок, – має співвідноситись із формуванням бережливого ставлення до суспільних речей у садочку (посуд, меблі, вода тощо), а також до речей і предметів довкілля (ліхтарі, квіти, дерева тощо).

Для виховання дошкільника на сучасному етапі доцільно створення «Кишені-Економчика» та функціонування майстерень, де:

- розвиваються творчі здібності дошкільника;
- йде вторинне використання вживаних речей;
- діти осмислюють пов'язані з економікою риси: бережливість, ощадливість, працьовитість;
- починають формуватися навички раціональних дій, економного витрачання і використання матеріалів, бережливе ставлення до речей, іграшок, посібників.

Формування економічної компетенції дітей дошкільного віку є важливим завданням сучасної дошкільної освіти, вирішення якого дозволяє не тільки наближати дитину до реального дорослого життя, навчати її орієнтуватися в сьогоденні, пробуджувати економічне мислення, давати знання про нові професії та вміння розповісти про них, а й сформувати ділові якості особистості: уміння правильно орієнтуватися в різних життєвих ситуаціях, самостійно, творчо діяти та надалі будувати своє життя більш організовано, розумно, цікаво.

Література

1. Богуш А. Діти і соціум: особливості соціалізації дітей дошкільного та молодшого шкільного віку / Богуш А., Варяниця Л., Гавриш Н. та інші – Луганськ, 2006. – 78 с.
2. Екологічне виховання в ДНЗ / Трембак К.С., Шевцова О.А. Серія «ДНЗ. Вихователю». – Х. : Вид. група «Основа», 2016. – 223 с.
3. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка № 22 (257), Ч.ІV. – 2012. – 101 с.

УДК 81 27

Іванко Т.М.

заступник директора з навчально-виховної роботи
НВК «Лозівський ЗЗСО І-ІІІ ступенів – ЗДО»
Байковецької сільської ради Тернопільської області

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ЗАКАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Україна є учасником Болонського процесу, тому адаптує систему освіти до європейських та світових стандартів, а також формує нову парадигму освіти.

Активно впроваджуються новітні технології викладання та широко використовуються мультимедійні засоби. Ці та інші якісні зміни у сфері освіти не залишаються непоміченими. Одним з головних завдань вчителів є формування в учнів соціокультурної компетенції, традицій, звичаїв, менталітету, національних особливостей, мови та мовленнєвої поведінки її носіїв. Щоб вивчити мову, насамперед потрібно розуміти менталітет та суспільство, культуру та історію, духовні та психологічні особливості людей, мова яких вивчається. У Тернопільському медичному університеті навчаються студенти-іноземці з понад 57 країн світу. Студенти адаптуються в соціокультурний простір нашої країни та активно допомагають учням НВК «Лозівська ЗОШ I-III ступенів – ДНЗ» Байковецької сільської ради у вивченні іноземних мов. Студенти з Польщі допомагають у вивченні польської мови, а студенти з США, Ірландії, Німеччини, Нігерії, Ганни, Конго, Малаві, Єгипту, Тунісу, Кенії, Намібії, Ліберії, ПАР, Сирії, Кувейту, ОАЕ, Індії та Пакистану допомагають у вивченні англійської мови.

Це є важливим чинником адаптації учнів до нової мови, культури та традицій. Живе спілкування учнів з іноземними студентами допомагає прискорити адаптацію в іншомовне та соціокультурне середовище. Дуже важливим аспектом навчання є зіставлення різних мов, культур, традицій, релігій. Саме на їхньому порівнянні можливо віднайти спільні та відмінні риси, спробувати знайти спільні ознаки. Так, порівнюючи дві різні мови, їхні граматики, походження, історичні аспекти розвитку, можна знайти нові методики викладання іноземної мови, які будуть сприяти якнайшвидшому вивченню мови.

Порівнюючи історії двох різних народів, можна прийти до висновку про унікальність та неповторність кожного народу. Порівнюючи дві різні релігії, можна прийти до висновку про одну систему цінностей.

Також важливою ознакою при вивченні іноземних мов у системі освіти є комунікація на рівні вчитель – учень. Повинен бути взаємозв'язок, взаємоповага, вміння спілкування та мистецтво викладання. При вивченні іноземних мов варто використовувати прямий метод, на відміну від граматико-перекладного методу, показувати учням, що кожна нова мова – це новий світ та нові можливості.

Вчитель повинен розуміти учня, привити йому любов до рідної та іноземних мов, нації, культури, традицій та навчити бути толерантною людиною у сучасному глобальному, багатofакторному та мультинаціональному світі.

Головною метою викладання іноземних мов є якнайшвидша адаптація школярів у іншомовний соціокультурний простір, набуття учнями історичного та соціального досвіду, вивчення ідіомів та фразеологічних зворотів, сталих виразів та конструкцій іноземних мов, успадкування духовних надбань різних націй та народів світу.

Знання іноземних мов – це ключ до успіху в сучасному світі, де спілкування іноземними мовами та обробка величезних обсягів інформації набуває все більшого значення. Інтерес до вивчення мов – традиційно великий,

бо перефразовуючи відомий вислів, можна сміливо сказати, що той, хто володіє мовами, володіє світом. [1]

Загалом, людина, яка володіє мовами, – різнобічно розвинута особистість, яка володіє кращими здібностями до вивчення нового, вільніша та більш впевнена у спілкуванні з людьми.

Учні НВК «Лозівська ЗОШ І-ІІІ ст.-ДНЗ» добре знають вислів: «Скільки мов ти знаєш, стільки разів ти людина». Адже, кожна мова – це ключ, який відкриває двері до чогось свого, до чогось нового. На базі школи працює мовний клуб, який започаткували адміністрація школи та доцент кафедри філософії та суспільних дисциплін Тернопільського державного медичного університету Кадобний Тарас Богданович.

Близько тридцяти учнів школи відвідують мовний клуб. Із нетерпінням чекають суботнього дня, бо знають, що відкриють для себе щось нове. Кожної суботи з Тарасом Богдановичем приїжджають студенти з різних країн світу, які навчаються в Тернопільському медичному університеті. Школярі вже мали змогу поспілкуватися зі студентами з Польщі, Пакистану, Нігерії, Гани, Індії тощо. Студенти допомагають у вивченні польської та англійської мов. Таким чином учні мають можливість адаптуватися до різних діалектів, збагатитися не тільки мовними виразами, ідіомами, зворотами, а й знаннями про культуру, традиції інших країн.

За два роки налагодженої співпраці підвищилася мотивація учнів до навчання, зросла якість знань учнів з англійської мови. Значно покращилася результативність участі школярів у Всеукраїнській олімпіаді з англійської мови у II та III етапах.

У 2019 році адміністрацією НВК «Лозівська ЗОШ І-ІІІ ступенів – ДНЗ» були підготовлені та надіслані документи на співпрацю з Корпусом Миру за проектом «Молодіжний розвиток». Метою проекту є краща підготовка дітей та молоді до участі у соціальному та економічному житті сучасної України через залучення у проекти і заходи, що націлено на розвиток навичок, пов'язаних з фізичним та емоційним здоров'ям, переходом до самостійності та професійної діяльності, а також виховання активної громадянської позиції.

Які очікування від співпраці з волонтером прогнозує заклад освіти? Це перш за все:

- підвищення учнівської комунікативної діяльності;
- проведення класних та позакласних заходів;
- обмін досвідом;
- допомога у підготовці учнів до предметних олімпіад з англійської мови;
- проектна діяльність.

Робота волонтера США, носія англійської мови, сприятиме розвитку комунікативних та лідерських здібностей кожного учня. Успіх не приходиться сам, його досягають найбільш наполегливі та працелюбні команди. Саме таким є наш шкільний колектив. Тож, завдяки співпраці з Корпусом Миру, успішним набуттям та обміном досвідом під час різноманітних заходів ми разом зможемо досягти високих результатів.

Учні школи мають унікальну можливість природно комунікувати, розвивати мовлення та вміння висловити свою думку і, як наслідок, ефективно вивчати мови. Адже мову потрібно розвивати та удосконалювати постійно. Це розкриває перед нами нові можливості, робить багатшим наш духовний світ.

Література

1. Іванко Т. «Скільки мов ти знаєш, стільки разів ти людина». – Режим доступу: <http://www.te-rada.org/list/?type=view&id=6847>)
2. Редько В.Г. Компетентнісно орієнтоване навчання іноземних мов учнів початкової школи: лінгво-дидактичний аспект / В.Г. Редько // Проблеми сучасного підручника: зб. наук. праць / [ред. кол.; голов. ред. – О.М. Топузов]. – К.: Педагогічна думка, 2017. – Вип.18. – 282 с
3. Редько В. Г. Молодші школярі ... Які вони? (Залежність ефективності навчання іноземних мов учнів початкової школи від їхніх вікових особливостей) / В. Г. Редько // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2003. – № 1 (3). – С. 22– 30.
4. Топузов О. М. Компетентнісний підхід – стрижень наукових інновацій у навчанні / О. М. Топузов // ОсвітаУкраїни. – 2016.

УДК 373.5.016:821.161.2]:361.31

Іванюк Т.Г.,

методист відділу методики навчальних предметів та професійного розвитку педагогів
ТОКІППО

КОМПЕТЕНТНІСНО ЗОРІЄНТОВАНІ ЗАВДАННЯ У НАВЧАННІ МАТЕМАТИКИ: КОНСТРУЮВАННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ

Актуальність проблеми. Впровадження компетентнісного підходу до навчання математики передбачає перехід від знаннєвої парадигми до формування та розвитку у школярів здатності самостійно практично діяти, застосовувати індивідуальний набутий досвід і досягнення у нестандартних, творчих, життєвих ситуаціях. Пріоритетним завданням сучасного етапу розвитку шкільної математичної освіти в Україні є визначення навчального змісту, який забезпечить розкриття ролі та можливостей математики у пізнанні та описі реальних процесів і явищ дійсності, забезпечить усвідомлення математики як універсальної мови природничих наук та органічної складової загальної людської культури. Для успішної життєдіяльності особистості важливо забезпечити розвиток видів мислення, характерних для математичної діяльності; здатність чітко та аргументовано висловлювати свої судження, оцінювати отриману інформацію, здійснювати її аналіз, робити висновки щодо використання.

Реалізація окреслених завдань найбільш ефективно досягається при врахуванні компетентнісного підходу в навчанні математики. На часі актуальною є проблема визначення основних дидактичних умов і засобів ефективно організації навчання математики на засадах компетентнісного підходу. В учительському загалі побутує думка, що компетентнісно зорієнтовані завдання з математики – це лише завдання практичного або